

СТАНОВИЩЕ

От доц. д-р Камен Тодоров Цветков

по процедура за заемане на академична длъжност „доцент“
в научна област 8. „Изкуства“
Професионално направление 8.2. „Изобразително изкуство“
Катедра „Стенопис“
Изящен факултет
Национална художествена академия

1. Данни за конкурса

В обявения конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ по „Стенопис“ и „Живопис“ в професионално направление 8.2. "Изобразително изкуство", област на висше образование 8. „Изкуства” за нуждите на катедра „Стенопис“ към Изящен факултет на Национална художествена академия участва един кандидат – ас. д-р Любомил Николчев Драганов.

Обявата за конкурса е публикувана в ДВ, брой 21 от 15.03. 2022 г.

Процедурата по конкурса е в съответствие с изискванията на държавните и университетските нормативни документи относно заемането на академични длъжности.

2. Биографични данни за кандидата

Любомил Драганов е роден през 1969 г. в гр. Монтана. През 1988 г. завършва средно специално художествено училище „Илия Петров“ в гр. София, а през 1997 г. се дипломира като магистър в специалност „Стенопис“ на Национална Художествена академия, гр София. През 2021 г. защитава научно-образователна степен „доктор“ с дисертационен труд на тема „Монументалистът Димо Заимов“.

В периода 1998 г.-2001 г. е хоноруван преподавател по компютърна графика в департамент “Кино, реклама и шоубизнес“ към Нов български

университет. От 1999 г до 2016 г. е хоноруван преподавател по компютърна графика, цифрова фотография и компютърно проектиране в Национална художествена академия. Същевременно в периода 2003 г. - 2009 г. е назначен като старши асистент в катедра „Стенопис“ на Великотърновския университет. От 2016 г. е редовен асистент в катедра „Стенопис“ на НХА.

От дипломирането си в Националната художествена академия до момента Любомил Драганов реализира редица самостоятелни изложби, както и участия в колективни такива. Проектира и изпълнява множество църковни и светски стенописи. Участва в дизайна и разработката на мултимедийни цифрови проекти, сред които „Виртуална енциклопедия на българската иконография“, мултимедийна цифрова библиотека „Календар на светците“, „Българска фолклорна цифрова библиотека“.

3. Характеристика на научната, научно-приложната и художествено–творческата дейност на кандидата:

За участие в конкурса ас. д-р Любомил Драганов представя основен хабилитационен труд, съдържащ:

- четири реализирани проекта на църковни стенописи от храма „Св. Св. Кирил и Методий“ в село Балканци;
- двадесет и шест рисунки, изпълнени с туш и перо, както и с черен акварел;
- седемдесет и пет живописни творби в техниките акрилни бои върху платно, маслени бои върху платно и акварел върху хартия.

Към хабилитационния труд кандидатът прилага осемнадесет статии, публикувани в научни издания, четиридесет и осем цитирания, едно участие в национален и две в международен художествено-творчески проект.

Представените материали за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ в научна област „Изкуства“ по професионално направление 8.2 „Изобразително изкуство“, обявен от катедра „Стенопис“ на Национална художествена академия, са коректно описани, покриват минималните национални наукометрични критерии и отговарят на всички изисквания, посочени в Закона за развитие на академичния състав в Република България, както и в Правилника на Националната художествена академия.

В представения хабилитационния труд Любомил Драганов разглежда проблем, който намира за изключително важен в сферата на монументалната живопис, а именно проблемът за авторската идентичност и изграждането на собствен пластичен език в рамките на канона в църковната стенопис. Авторът фокусира вниманието си върху три основни момента, имащи според него съществено отношение към изграждането на специфичен авторски почерк в процеса на създаване на монументално изкуство и в частност на религиозна стенопис, а именно композиция, архитектоника, пространство.

Представените в хабилитационния труд стенописи от храм „Св. Св. Кирил и Методий“ в село Балканци подкрепят изцяло възгледите изложени от Любомил Драганов относно изграждането на индивидуална авторска позиция при създаването на монументална декорация в храмово пространство. Стилизацията на фигурите, композиционните решения, иконографията, както и отклоненията при пластичното изграждане на изображенията, приемливи в рамките на канона, са категорична демонстрация на връзката между светската монументална живопис и църковната стенопис.

Композиционните решения в четирите стенописа от храма в село

Балканци са сходни помежду си. Авторът използва принципа на повтаряемост, благодарение на което се постига вътрешен ритъм и баланс както в рамките на всяка от двойките стенописни изображения, така и в цялостното пространство на храма.

Основателен е възгледът на Любомил Драганов, че спецификата на архитектурния контекст, в който художникът изгражда произведението си, не би следвало да се третира като ограничение за автора, а по-скоро да се приема като професионално предизвикателство и предпоставка за творческа интерпретация. Пропорциите и мащабът на изображенията са съобразени изцяло с даденостите на пространството, което от своя страна делегира на архитектурната среда ролята на основен фактор, определящ в значителна степен архитектониката на фигурите.

Пропорционирането и мащабирането на стенописите спрямо архитектурата на храма, редом с възможността образите да се възприемат динамично, в зависимост от гледната точка на зрителя, променяща се при движението му в пространството, е предпоставка за монументалния характер на произведенията.

В представените стенописи изображенията в голяма степен носят човешки характер, благодарение на което при третирането на образите е постигната своеобразна симбиоза между светската стенопис и изискванията на църковния канон.

Специфичните композиционни решения, стилизацията в извеждането на образите, иконографските схеми и умелото вписване в даденостите на архитектурната среда свидетелстват за ярък индивидуален образно - пластичен почерк в сферата на църковната стенопис.

Живописните произведения, част от хабилитационния труд, макар и извън полето на монументалното изкуство, допълват възгледите, заявени от Любомил Драганов. Изпълнени са в техниките акрил върху платно, маслени

бои върху платно и акварел върху върху хартия. Макар и кавалетни по характер, въздействието на творбите е монументално, което е постигнато благодарение както на композиционните решения в произведенията, така и на боравенето на автора с материала и третирането на пространството. Специално внимание бих обърнал на акварелите, показани в изложбата в галерия „Академия“ през 2020 г. В тези произведения Любомил Драганов демонстрира деликатно чувство за мярка и забележително владение на прилаганата техника, което считам за белег на висок професионализъм.

4. Оценка на личните приноси

Представеният от ас. д-р Любомил Драганов хабилитационен труд свидетелства за автор с безпорен потенциал и значими реализации. Приносите имат предимно научно-изследователски и приложен характер. Отнасят се до:

- високо професионално ниво в областта на монументалната живопис, както със светски, така и с църковен характер;

- концептуален подход към църковната стенопис като специфично средство за комуникация.

- оригинални пространствени решения в реална архитектурна среда, демонстриращи специфичен индивидуален възглед.

Приложните приноси на кандидата се съдържат в развитие на методологията на обучение на студентите в НХА в дисциплината „Стенопис“ чрез въвеждане на подходи, стимулиращи изграждането на индивидуален почерк и развитието на творчески способности у обучаващите се.

5. Заключение

Предвид написането по-горе предлагам на уважаемото научно жури да присъди на ас. д-р Любомил Драганов академичната длъжност „доцент“ в Област на висше образование 8. „Изкуства“, Професионално направление 8.2. „Изобразително изкуство“ за нуждите на катедра „Стенопис“ на Национална художествена академия. Убедено ще гласувам "ЗА".

12. 09. 2022 г.

доц. д-р Камен Тодоров Цветков